

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 151

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 12 aprilie 2000

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		Convenție între Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind cooperarea și schimbul de informații în domeniul combaterii încălcării legislației fiscale	
Decizia nr. 169 din 2 noiembrie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului	1-4		5-6
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
248. — Hotărâre pentru aprobarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind cooperarea și schimbul de informații în domeniul combaterii încălcării legislației fiscale, semnată la Moscova la 25 noiembrie 1999	4	504. — Ordin al ministrului finanțelor privind reflectarea în contabilitate a unor operațiuni	7
		529. — Ordin al ministrului finanțelor privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație, cod 1027	7-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 169 din 2 noiembrie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

statului, excepție ridicată de Horațiu Moldoveanu în Dosarul nr. 915/1999 al Tribunalului Brașov.

La apelul nominal răspund avocat George Echim, pentru Horațiu Moldoveanu, și avocat Livia Vătafu, pentru Maro Antal.

Cauza fiind în stare de judecată, avocatul autorului excepției solicită admiterea acesteia, arătând că prin deciziile nr. 73/1995 și nr. 485/1997 Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 9 alin. 1 din Legea nr. 112/1995, ceea ce nu poate duce la concluzia că, în mod implicit, Curtea s-a pronunțat și asupra dispozițiilor alineatului ultim al acestui articol. Prin dispozițiile art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 se aduce atingere exercițiului tuturor atributelor dreptului de proprietate,

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea

care este garantat de Constituție prin art. 41 alin. (1) teza întâi. De asemenea, se precizează că excepția de neconstituționalitate este motivată atât în raport cu art. 41 alin. (1), cât și în raport cu alin. (2) al aceluiași articol, potrivit căruia „*Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular*”. În continuare se mai arată că prin Decizia nr. 485/1997 a fost soluționată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 numai cu privire la modul de dobândire, la conținutul și la limitele dobândirii dreptului de proprietate, fără nici o referire la limitarea exercitării acestui drept.

Avocatul reprezentant al părții Maro Antal solicită respingerea excepției, cu susținerea că prin Decizia nr. 485/1997 Curtea Constituțională a statuat că textul art. 9 este constituțional. De asemenea, apreciază că prin această decizie Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra întregului articol, astfel că o soluție contrară nu s-ar justifica. Considerente economice, morale și sociale au determinat stabilirea conținutului și, mai ales, a limitelor dreptului de proprietate astfel dobândit.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că prin deciziile nr. 73/1995 și nr. 485/1997 Curtea Constituțională a statuat că dispozițiile art. 9 sunt constituționale. Așa fiind, nici un motiv nu justifică modificarea jurisprudenței Curții Constituționale. Interdicția de înstrăinare prevăzută la alineatul ultim al art. 9 este un caz de inalienabilitate legală, care nu contravine garantării dreptului de proprietate. Acest text nu are ca scop limitarea exercitării dreptului de proprietate, astfel de interdicții de înstrăinare nefiind singulare; de exemplu și art. 32 din Legea nr. 18/1991 prevede o asemenea interdicție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Tribunalul Brașov a sesizat Curtea Constituțională, prin încheierea din 5 mai 1999, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, excepție ridicată de Horațiu Moldoveanu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate s-a susținut că dispozițiile art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 sunt neconstituționale, deoarece aduc atingere exercitiului dreptului de proprietate garantat prin dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție. În ceea ce privește dispozițiile tezei a doua a art. 41 alin. (1) din Constituție, acestea ar fi aplicabile numai în cazurile prevăzute la art. 9 alin. 1 din lege, iar nu și în cele prevăzute la alineatul ultim al acestui articol.

Tribunalul Brașov, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor alineatului ultim al art. 9 din Legea nr. 112/1995 este întemeiată, textul atacat fiind neconstituțional, deoarece limitează liberul exercițiu al atributelor dreptului de proprietate, și anume prerogativa dispoziției, ceea ce reprezintă încălcarea prevederilor art. 41 alin. (1) din Constituție. În ceea ce privește Decizia Curții Constituționale nr. 485 din 2 decembrie 1997, prin care s-a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 112/1995, instanța judecătorească arată că „Efectul principal al hotărârilor pronunțate în materia excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie puterea de lucru judecat, ceea ce înseamnă că nici una din părțile din proces nu mai poate pune în discuție dreptul consfintit printr-o astfel de hotărâre, după rămânerea ei definitivă. Aceasta privește numai părțile în cauză în care Curtea Constituțională a examinat excepția de neconstituționalitate, neputând fi opusă în alte cauze în care Curtea Constituțională n-a fost sesizată spre a se pronunța asupra neconstituționalității unei prevederi legale. Efectul principal deci nu constă în desființarea actului normativ supus controlului judecătoreesc al constituționalității, ci numai în înlăturarea aplicării lui în speța dedusă judecătorește. Ca atare, declararea neconstituționalității se limitează numai

la pricina judecată și prin urmare autoritatea de lucru judecat fiind relativă privește numai părțile aflate în proces, legea păstrându-și valabilitatea și valoarea pentru toate celelalte procese, cazuri, întrucât nu poate fi considerată abrogată”. În final instanța judecătorească mai arată că, de altfel, prin Decizia nr. 485/1997 a Curții Constituționale nu s-a procedat la controlul constituționalității și a alineatului ultim al art. 9, ci numai a celui dintâi alineat al acestui articol.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995, în raport cu prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, este neintemeiată, astfel cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 73/1995 și prin Decizia nr. 485/1997, stabilind că prevederile art. 9 din Legea nr. 112/1995 sunt constituționale. Prin aceste decizii Curtea s-a pronunțat deci și asupra alineatului ultim al art. 9 din Legea nr. 112/1995. Art. 41 alin. (1) din Constituție prevede că dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, iar conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege. Se precizează, de asemenea, că interdicția de înstrăinare prevăzută la alineatul ultim al art. 9 din Legea nr. 112/1995 este un caz de inalienabilitate legală care nu contravine principiului garantării dreptului de proprietate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Excepția de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, potrivit cărora „*Apartamentele dobândite în condițiile alin. 1 nu pot fi înstrăinate 10 ani de la data cumpărării*”.

Potrivit alin. 1 al art. 9 din Legea nr. 112/1995, „*Chiriașii titulari de contract ai apartamentelor ce nu se restituie în natură foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora pot opta, după expirarea termenului prevăzut la art. 14, pentru cumpărarea acestor apartamente cu plata integrală sau în rate a prețului*”.

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 încalcă dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție, conform cărora „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate*”, în ceea ce privește dispozițiile tezei a doua a art. 41 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege*”, acestea ar fi aplicabile numai în cazurile prevăzute la art. 9 alin. 1 din lege, iar nu și în cele prevăzute la alineatul ultim al acestui articol.

I. Examinând aceste susțineri și procedând la verificarea propriei jurisprudențe, Curtea reține că prin Decizia nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995, în cadrul controlului de constituționalitate anterior promulgării legii, realizat conform art. 144 lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională a stabilit că prevederile art. 9 alin. 1 din Legea nr. 112/1995 sunt constituționale în raport cu dispozițiile art. 41 alin. (1)–(5) și (7), precum și cu cele ale art. 135 alin. (6) din legea fundamentală. Spre a se ajunge la această concluzie, la pct. 4 din considerentele menționatei decizii s-a arătat, în esență, că necesitatea reglementării

prin Legea nr. 112/1995 a cumpărării de către chiriași a locuințelor nerestituite în natură „nu are nici o legătură cu cauzele de utilitate publică avute în vedere de Constituție cu referire la condițiile exproprierii [art. 41 alin. (3)], dat fiind că obiectul legii este cu totul altul decât exproprierea”.

De asemenea, în cadrul controlului de constituționalitate posterior promulgării legii, realizat potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională a stabilit prin Decizia nr. 485 din 2 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 8 aprilie 1998, că prin dispozițiile art. 9 din Legea nr. 112/1995 nu sunt înfrânate nici prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție, referitoare la ocrotirea în mod egal a proprietății private (reținându-se în acest sens aplicabilitatea în cauză a considerentelor cuprinse în Decizia nr. 73/1995) și nici prevederile art. 16 alin. (1) din legea fundamentală, referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, „deoarece prin art. 9 din Legea nr. 112/1995 se acordă posibilitatea tuturor chiriașilor titulari ai unor contracte de închiriere a apartamentelor în care locuiesc de a opta între a cumpăra aceste apartamente, după expirarea termenului prevăzut la art. 14 din lege, sau de a rămâne în continuare chiriași”.

Așa fiind, Curtea Constituțională observă că dispozițiile alineatului ultim al art. 9 din Legea nr. 112/1995 nu au mai făcut, în sine, obiectul controlului de neconstituționalitate prin raportare, astfel cum solicită autorul excepției soluționate prin prezenta decizie, la prevederile art. 41 alin. (1) teza întâi din legea fundamentală, conform cărora „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate*”.

De aceea Curtea va proceda la examinarea pe fond a excepției de neconstituționalitate, astfel cum aceasta a fost formulată în prezenta cauză.

Sub acest aspect Curtea Constituțională constată că interdicția stabilită prin art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995, de a nu se înstrăina timp de 10 ani de la data cumpărării locuințele cumpărate de chiriași în condițiile alin. 1 al textului menționat, nu înfrânge prevederile art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție. Într-adevăr, prevederile tezei întâi din textul constituțional menționat nu pot fi dissociate de prevederile imediat următoare ale tezei a doua, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege. Așa fiind, intră în puterea Parlamentului, ca „unică autoritate legiuitoare a țării” [conform art. 58 alin. (1) din Constituție], dreptul de a decide instituirea unei asemenea interdicții temporare de înstrăinare, interdicție care, de altfel, era cunoscută de autorul excepției încă din momentul în care acesta a optat pentru dobândirea dreptului de proprietate asupra locuinței deținute până în acel moment în calitate de chirias.

În consecință, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995, în raport cu dispozițiile art. 41 alin. (1) teza întâi din Constituție, este neîntemeiată, urmând să fie respinsă.

II. În ceea ce privește considerațiile instanței judecătorești în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate ce face obiectul prezentei decizii, cu privire la gradul de opozabilitate a efectelor deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională în soluționarea, potrivit art. 144 lit. c) din legea fundamentală, a excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea constată că aceste considerații sunt lipsite nu numai de relevanță în cadrul prezentei cauze, dar și de temeinicie.

Într-adevăr, obligativitatea deciziilor Curții Constituționale, pronunțate în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, în cadrul soluționării excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, trebuie conturată în lumina prevederilor art. 2° alin. (3) teza a doua și alin. (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 7 august 1997. Conform alin. (3) „*Nu pot face obiectul excepției prevederile legale a căror constituționalitate a fost stabilită potrivit art. 145 alin. (1) din Constituție sau prevederile*

constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”, iar alin. (6) al art. 23 dispune: „*Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. [...] (3), instanța o respinge, printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională*”.

Rezultă de aici că instanța judecătorească în fața căreia se ridică o excepție de neconstituționalitate referitoare la o lege sau la o ordonanță (ori la una sau mai multe dispoziții dintr-o lege ori ordonanță), a cărei neconstituționalitate fusese constatată de Curtea Constituțională printr-o decizie publicată anterior ridicării excepției de neconstituționalitate, are obligația de a face aplicarea acelei decizii anterioare a Curții Constituționale inclusiv în cazul în care acea decizie fusese pronunțată în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție.

În consecință, deciziile pronunțate în cadrul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate nu produc doar efecte relative, *inter partes*, în cadrul procesului în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, ci produc efecte absolute, *erga omnes*.

Dispozițiile art. 23 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, își au reazemul constituțional în mai multe dispoziții constituționale, după cum urmează:

a) Conform art. 145 alin. (2) fraza întâi, teza întâi, „*Deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii [...]*”. Întrucât aceste prevederi nu disting, rezultă că ele se aplică și deciziilor pronunțate în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție.

b) Potrivit art. 16 alin. (1), „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări*”, iar conform art. 51, „*Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”. În lumina acestor două texte constituționale trebuie observat că, în măsura în care deciziile Curții Constituționale nu ar produce efecte *erga omnes*, s-ar putea ajunge la situația ca una și aceeași dispoziție legală — a cărei neconstituționalitate, prin ipoteză, a fost declarată printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale — să nu se aplice în procesul în cadrul căruia excepția a fost ridicată, dar, pe de altă parte, să se aplice nestingherit în orice alt proces sau în orice altă împrejurare în care nu se pune problema unui proces în fața unei instanțe judecătorești. Este însă evident că asemenea consecințe ar fi contrare:

— egalității cetățenilor „*în fața legii și a autorităților publice*” [art. 16 alin. (1) din Constituție], fiindcă ar însemna: sub cel dintâi aspect, ca o lege declarată neconstituțională prin decizia Curții Constituționale să nu se aplice față de unele subiecte de drept (cele implicate în procesul care a prilejuit pronunțarea acelei decizii a Curții Constituționale), dar să se aplice față de alte subiecte de drept; iar sub cel de-al doilea aspect, ca autoritățile publice să aplice legea diferit față de unele sau altele dintre subiectele de drept, după cum acestea au fost ori nu au fost părți în procesul în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate;

— asigurării „*respectării Constituției*” și a „*supremației*” acesteia (art. 51 din legea fundamentală).

De altminteri, Curtea Constituțională reține că, indiferent de orice argumente care, într-un fel sau altul, ar tinde la concluzia că deciziile Curții Constituționale, pronunțate în cadrul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate, nu ar produce efecte *erga omnes* fac abstracție de imposibilitatea ca o prevedere legală a cărei neconstituționalitate a fost stabilită — în mod definitiv, pe căile și de către autoritatea prevăzute de Constituție — să se mai aplice încă.

În ceea ce privește conturarea sferei obligativității *erga omnes* a deciziilor pronunțate în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, mai trebuie adăugat că, astfel cum rezultă indirect din cuprinsul art. 23 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, nu produc efecte *erga omnes*, ci doar *inter partes* (efecte relative) acele decizii ale Curții Constituționale prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate. Desigur, aceleași părți și pentru aceleași motive nu pot reitera excepția de neconstituționalitate, întrucât s-ar încălca autoritatea lucrului judecat. Dar într-un

alt proces excepția poate fi reiterată, dându-se astfel posibilitatea reanalizării de către Curtea Constituțională a aceleiași probleme de neconstituționalitate, ca urmare a invocării unor temeuri noi ori a intervenirii altor elemente noi, care să determine modificarea jurisprudenței Curții.

Ca o consecință a caracterului obligatoriu *erga omnes* al deciziilor Curții Constituționale, pronunțate în baza art. 144 lit. c) din Constituție, prin care se constată neconstituționalitatea unei legi sau a unei ordonanțe, prevederea normativă a cărei neconstituționalitate a fost constatată nu mai poate fi aplicată de nici un subiect de drept (cu atât mai puțin de autoritățile și instituțiile publice), încetându-și de drept efectele pentru viitor, și anume de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, potrivit tezei a doua din fraza întâi a art. 145 alin. (1) din Constituție. Fără îndoială că în urma pronunțării unei decizii prin care Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea unei legi sau a unei ordonanțe Parlamentul sau, după caz, Guvernul are obligația de a interveni în sensul modificării sau abrogării actului normativ declarat ca fiind neconstituțional. Dar aceasta nu înseamnă că, în situația în care o asemenea intervenție nu s-ar produce ori ar întârzia, decizia Curții Constituționale și-ar înceta efectele. Dimpotrivă, aceste efecte se produc în continuare, fiind opozabile *erga omnes*, în vederea asigurării supremației Constituției, potrivit art. 51 din aceasta.

Caracterul obligatoriu *erga omnes* al deciziilor Curții Constituționale, prin care se constată neconstituționalitatea unei legi sau a unei ordonanțe, implică existența răspunderii juridice în cazul nerespectării acestor decizii. Sub acest aspect există echivalență cu situația în care nu este respectată o lege adoptată de Parlament ori o ordonanță emisă de Guvern. Sau, în termeni mai generali, este vorba despre problema identificării răspunderii juridice atunci când una dintre autoritățile statului refuză să pună în aplicare măsurile stabilite, în limitele competențelor atribuite prin Constituție, de către o altă autoritate a statului. Într-o asemenea situație identificarea răspunderii juridice decurge din caracterul imperativ al dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, potrivit căroră „*România este stat de drept [...]*”. Altfel s-ar ajunge la înlăturarea de către una dintre puterile statului a acestui principiu constituțional fundamental, ceea ce este inadmisibil. De asemenea, în lumina dispozițiilor art. 11 și 20 din Constituție, răspunderea juridică pentru nerespectarea unei decizii a Curții Constituționale poate consta, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în pronunțarea unei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului împotriva statului român.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 alin. (1) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alineatul ultim din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, excepție ridicată de Horațiu Moldoveanu în Dosarul nr. 915/1999 al Tribunalului Brașov.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 noiembrie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind cooperarea și schimbul de informații în domeniul combaterii încălcării legislației fiscale, semnată la Moscova la 25 noiembrie 1999

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă Convenția dintre Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind cooperarea și schimbul de informații în domeniul combaterii încălcării

legislației fiscale, semnată la Moscova la 25 noiembrie 1999.

Art. 2. — Garda financiară este autorizată să aducă la îndeplinire prevederile prezentei convenții.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Reșcu
p. Ministru de stat, ministru al afacerilor externe,
Eugen Dîjăreșcu,
secretar de stat

p. Ministru de interne,
Mircea Mureșan,
secretar de stat
Ministru de stat, președintele Consiliului
de Coordonare Economico-Financiară,
Mircea Ciumara

București, 10 aprilie 2000,
Nr. 248.

CVISION
TECHNOLOGIES

CONVENȚIE
între Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind cooperarea și schimbul de informații
în domeniul combaterii încălcării legislației fiscale

Guvernul României și Guvernul Federației Ruse, denumite în continuare *părți*, conducându-se după legislația națională și după obligațiile internaționale ale statelor lor, pornind de la interesul reciproc în soluționarea eficientă a sarcinilor legate de prevenirea, identificarea și combaterea încălcărilor legislației fiscale și în asigurarea securității economice a statelor lor, acordând o mare importanță utilizării în aceste scopuri a tuturor posibilităților legale, au convenit asupra următoarelor:

ARTICOLUL 1
Obiectul convenției

1. Obiectul prezentei convenții îl reprezintă colaborarea dintre organele competente ale părților în scopul organizării luptei eficiente împotriva încălcărilor legislației fiscale.

2. Prezenta convenție nu afectează drepturile și obligațiile părților, rezultate din înțelegerile internaționale referitoare la acordarea asistenței juridice în cazuri civile și penale, la care sunt părți România și Federația Rusă.

ARTICOLUL 2
Terminologie

Pentru scopurile acestei convenții, termenii folosiți înseamnă:

— *autoritatea competentă*:

- din partea română — Garda financiară;
- din partea rusă — Serviciul Federal al Poliției Fiscale a Federației Ruse.

În cazul schimbării denumirii oficiale a autorităților competente, părțile își vor notifica imediat această schimbare;

— *încălcări ale legislației fiscale* — infracțiuni și/sau contravenții în sfera legislației fiscale, a căror combatere intră în atribuțiile autorităților competente ale părților.

ARTICOLUL 3
Forme de cooperare

1. În cadrul prezentei convenții părțile utilizează următoarele forme de cooperare:

- schimbul de informații privind încălcarea legislației fiscale de către persoane juridice și fizice;
- cooperarea în implementarea măsurilor îndreptate spre prevenirea, identificarea și combaterea încălcărilor legislației fiscale;
- prezentarea de copii de pe documentele în baza cărora se realizează impunerea persoanelor juridice și fizice;
- schimbul de informații cu privire la sistemele fiscale naționale, la modificările și completările legislației fiscale, precum și la recomandările metodologice privind organizarea luptei împotriva încălcărilor legislației fiscale;
- schimbul de experiență privind crearea și funcționarea sistemelor informaționale utilizate în lupta împotriva încălcărilor legislației fiscale;
- coordonarea acțiunilor privind problemele apărute în procesul de colaborare, inclusiv înființarea de grupe de lucru și schimbul de reprezentanți;
- acordarea de sprijin în pregătirea și reciclarea cadrelor;
- desfășurarea de conferințe și seminarii cu caracter științific și practic, pe probleme ale combaterii încălcărilor legislației fiscale.

Prezenta convenție nu împiedică părțile să elaboreze și să dezvolte și alte forme reciproc acceptabile de cooperare.

2. În problemele legate de aplicarea prevederilor prezentei convenții autoritățile competente ale părților vor colabora direct.

ARTICOLUL 4
Schimbul de informații privind încălcările legislației fiscale

1. Schimbul de informații privind încălcările legislației fiscale se va referi la:

- sustragerea de la impozitare a veniturilor persoanelor juridice și fizice, cu indicarea mijloacelor utilizate în cazul încălcărilor legislației fiscale;
- deschiderea conturilor în bănci cu capital privat și de stat de către persoanele juridice și fizice, dacă există o bază să se presupună că în aceste conturi se află sume sustrate de la impozitare;
- determinarea cuantumului bazei de impozitare și a sumelor ce urmează să fie impuse persoanelor juridice și fizice care încalcă legislația fiscală; precum și
- alte probleme legate de prevenirea, identificarea și combaterea încălcărilor legislației fiscale.

2. Informațiile prevăzute la pct. 1 vor fi prezentate de autoritatea competentă a unei părți, la solicitarea autorității competente a celeilalte părți, în condițiile în care informațiile prezentate nu contravin legislației naționale și intereselor de stat ale părții către care s-a îndreptat solicitarea.

Dacă autoritatea competentă a uneia dintre părți consideră că deține informații care prezintă interes pentru autoritatea competentă a celeilalte părți, ea poate prezenta aceste informații din proprie inițiativă.

ARTICOLUL 5
Desfășurarea acțiunilor

Cooperarea dintre autoritățile competente ale părților pentru aplicarea măsurilor privind prevenirea, identificarea și combaterea încălcărilor legislației fiscale, în legătură cu persoanele care săvârșesc sau sunt suspecte de astfel de încălcări ale legislației fiscale, va include planuri comune, coordonarea folosirii de forțe și mijloace, schimbul de informații cu privire la stadiul și rezultatele desfășurării acestor măsuri.

ARTICOLUL 6
Prezentarea de copii de pe documente

Autoritățile competente ale părților își vor prezenta una alteia, la cerere, copii de pe documentele privind impunerea diferitelor persoane juridice și fizice (chitanțe, scrisori de trăsură, contracte, certificate și alte documente), precum și de pe documentele pe probleme care au legătură cu încălcarea legislației fiscale.

ARTICOLUL 7
Schimbul de materiale cu caracter juridic

Autoritățile competente ale părților vor realiza schimb de informații cu privire la sistemele fiscale naționale, bazele legale privind lupta împotriva încălcărilor legislației fiscale și se vor informa reciproc despre modificările legislației fiscale după adoptarea actelor normative noi sau după introducerea de modificări și completări în acte normative în vigoare.

ARTICOLUL 8

Cooperarea în domeniul asigurării informaționale

Autoritățile competente ale părților vor realiza schimb de experiență, de metodologii și materiale științifice în domeniul creării și funcționării sistemelor informaționale utilizate în organizarea combaterii încălcărilor legislației fiscale.

ARTICOLUL 9

Schimbul de experiență și acordarea de sprijin în pregătirea cadrelor

Autoritățile competente ale părților vor colabora pentru pregătirea și reciclarea personalului, desfășurarea de cercetări științifice comune, conferințe și seminarii științifico-practice pe probleme actuale ale combaterii încălcărilor legislației fiscale și, de asemenea, vor efectua schimburi de specialiști.

Formele concrete de realizare a colaborării respective și, în special, finanțarea acesteia se stabilesc prin acorduri corespunzătoare încheiate între autoritățile competente ale părților.

ARTICOLUL 10

Forma și conținutul solicitării

1. Solicitarea de informații trebuie transmisă în formă scrisă sau prin utilizarea mijloacelor tehnice de transmitere a textelor.

În cazuri urgente poate fi acceptată și o solicitare verbală transmisă telefonic, dar care trebuie imediat confirmată în formă scrisă.

În cazul utilizării mijloacelor tehnice de transmitere a textelor, precum și atunci când apar îndoieli cu privire la autenticitatea sau conținutul solicitării primite, autoritatea competentă solicitată poate cere o confirmare în formă scrisă.

2. Solicitarea de informații trebuie să cuprindă:

- numele autorității competente solicitante;
- numele autorității competente solicitate;
- rezumatul solicitării și fundamentarea acesteia;
- alte date necesare pentru îndeplinirea solicitării.

Pentru cazurile penale, pe lângă acestea se indică:

- scurta descriere a circumstanțelor actuale ale cazului;
- calificarea infracțiunii în conformitate cu legislația statului părții solicitante;
- mărimea prejudiciului cauzat.

ARTICOLUL 11

Executarea solicitării

1. Solicitarea va fi dată în lucru fără întârziere. Autoritatea competentă solicitată poate cere clarificări, date suplimentare, dacă acestea îi sunt necesare pentru executarea solicitării.

2. Dacă este imposibilă executarea solicitării, autoritatea competentă solicitată va notifica neîntârziat despre aceasta autoritatea competentă care a formulat cererea.

3. Dacă executarea solicitării poate aduce prejudicii suveranității sau securității statului ori contravine legislației statului părții către care s-a îndreptat solicitarea, aceasta va fi refuzată.

Pentru Guvernul României,

Ion Tomescu,
comisar general

Autorității competente a părții solicitante i se vor notifica motivele refuzului executării solicitării.

ARTICOLUL 12

Limbile de lucru

Atât solicitarea de informații, cât și răspunsul la aceasta se vor întocmi în limba convenită de autoritățile competente ale părților.

ARTICOLUL 13

Utilizarea informațiilor

Autoritățile competente ale părților garantează confidențialitatea informațiilor referitoare la problemele legate de prevenirea, identificarea și combaterea încălcărilor legislației fiscale.

Informația obținută în cadrul acestei convenții nu poate fi predată unei terțe părți fără acordul scris al autorității competente furnizoare a acestei informații.

ARTICOLUL 14

Cheltuieli

1. Autoritățile competente ale părților suportă cheltuielile legate de îndeplinirea solicitărilor pe teritoriul propriului stat.

2. La întâlnirile planificate, dacă nu se convine în scris altfel, autoritatea competentă a părții primitoare asigură toate cheltuielile legate de șederea delegației autorității competente a celeilalte părți pe teritoriul propriului stat, iar autoritatea competentă trimițătoare suportă cheltuielile privind plata transportului.

Pentru desfășurarea întâlnirilor extraordinare toate cheltuielile sunt suportate de autoritatea competentă a părții care este inițitoare a acțiunii.

3. Deplasările reprezentanților autorității competente a părții care transmite solicitarea se efectuează cu acordul preliminar al autorității competente a părții solicitate.

ARTICOLUL 15

Soluționarea divergențelor

Toate divergențele care apar în cursul aplicării prezentei convenții vor fi soluționate pe calea negocierilor între autoritățile competente ale părților.

ARTICOLUL 16

Intrarea în vigoare și încetarea valabilității convenției

1. Părțile își notifică reciproc, pe canale diplomatice, îndeplinirea tuturor procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentei convenții.

Prezenta convenție intră în vigoare în a 15-a zi după primirea ultimei notificări.

2. Fiecare parte poate să înceteze valabilitatea prezentei convenții prin remiterea pe canale diplomatice a unei notificări scrise despre aceasta, cu cel puțin 6 luni înainte de sfârșitul oricărui an calendaristic, începând cu al 5-lea an următor celui în care prezenta convenție a intrat în vigoare.

Semnată la Moscova la 25 noiembrie 1999, în două exemplare, fiecare în limbile română și rusă, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Guvernul Federației Ruse,

V. F. Soltaganov,
director general al Serviciului Federal
al Poliției Fiscale a Federației Ruse

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN privind reflectarea în contabilitate a unor operațiuni

Ministrul finanțelor,
în baza atribuțiilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 447/1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului
Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere prevederile art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 704/1993 pentru aprobarea unor măsuri de execu-
tare a Legii contabilității nr. 82/1991, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere prevederile art. 2 alin. (6) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat,
emite următorul ordin:

Art. 1. — În contabilitate prevederile art. 2 alin. (6) din
Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, referitoare la
anularea de datorii sau preluarea pierderilor agenților eco-
nomici, precum și la stingerea acestora în conformitate cu
dispozițiile legale privind executarea creanțelor bugetare,
vor fi reflectate în creditul contului 1068 „Alte rezerve“ ana-
litic distinct „Rezerve pentru acoperirea pierderilor, precum
și pentru majorarea surselor proprii de finanțare“. Aceste
rezerve nu pot fi utilizate în alte scopuri.

Art. 2. — Persoanele juridice care beneficiază de aceste
prevederi vor efectua înregistrările în contabilitate la termenele
prevăzute în hotărârile Guvernului privind executarea creanțelor
bugetare, care constituie, potrivit legii, acte de gestiune
săvârșite de stat pentru administrarea patrimoniului acestora.

Art. 3. — Direcția monitorizarea contribuabililor mari va
lua măsuri pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor
prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul
Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 4 aprilie 2000.
Nr. 504.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație, cod 1027

În conformitate cu prevederile Legii datoriei publice nr. 81/1999 și ale Ordonanței Guvernului nr. 66/1994 privind
formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările ulterioare, Ministerul Finanțelor
lansează emisiunea aniversară de certificate de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație prin trezoreria statului
la data de 20 aprilie 2000.

Prin acest sistem statul protejează economiile populației de riscurile inflației și ale pieței bancare și contribuie la
consolidarea încrederii în moneda națională, garantând rambursarea la scadență și plata dobânzilor aferente.

Trezoreria statului este abilitată să lanseze emisiuni de certificate de trezorerie pentru populație, scop în care
ministrul finanțelor emite următorul ordin:

ARTICOLUL 1 Forma și codul emisiunii

Certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru
populație se emit în formă materializată și cuprind cuponul
(matca) și certificatul de trezorerie la purtător propriu-zis.
Codul emisiunii este 1027.

ARTICOLUL 2 Data emisiunii

Certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru
populație se pun în vânzare în numerar și prin virament
din conturile personale deschise la bănci și la Casa de
Economii și Consemnațiuni, pe o perioadă de 90 de zile,
cu subscripția în data de 20 aprilie 2000. Termenul de
răscumpărare a certificatelor de trezorerie este la data de
19 iulie 2000.

ARTICOLUL 3

Valoarea nominală a emisiunii

Emisiunea de certificate de trezorerie la purtător cu
dobândă pentru populație reprezintă suma încasată în data
de 20 aprilie 2000.

ARTICOLUL 4

Valoarea nominală a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație

Emisiunea de certificate de trezorerie la purtător cu
dobândă pentru populație se efectuează prin certificate de tre-
zorerie la purtător, cu o valoare nominală de 5.000.000 lei.

ARTICOLUL 5

Rata dobânzii

Dobânda aferentă certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație este de 55% pe an, pentru o perioadă de subscriere de 90 de zile calendaristice, calculată după formula:

$$D = \frac{VN \times 55 \times 90}{360 \times 100},$$

în care:

D = suma dobânzii;

VN = valoarea nominală a certificatului de trezorerie.

ARTICOLUL 6

Data scadenței

Scadența emisiunii de certificate de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație se stabilește începând cu ziua încasării contravalorii acestora și până la data împlinirii termenului de 90 de zile calendaristice inclusiv.

ARTICOLUL 7

Închiderea emisiunii

Operațiunea de închidere a emisiunii de certificate de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație are loc la data de 20 aprilie 2000.

ARTICOLUL 8

Condițiile de răsкупărare și de plată a dobânzii

Răsкупărare este operațiunea prin care unitățile trezoreriei statului rambursează la termenul stabilit valoarea nominală a certificatelor de trezorerie la purtător prezentate de persoanele fizice care au subscris la emisiunile de certificate de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație la aceeași unitate a trezoreriei statului.

O dată cu răsкупărare la scadența a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație unitățile trezoreriei statului plătesc persoanelor respective și dobânzile aferente.

Răsкупărare a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație se poate efectua și prin subscrierea de către titular a sumelor la noua emisiune de certificate de trezorerie care se lansează în zilele respective, cu posibilitatea de a încasa dobânda aferentă sau de a o subscrie pe certificate de trezorerie, după caz.

Operațiunile privind răsкупărare a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație și plata dobânzilor se efectuează prin ghișeele casierilor trezoreriei statului. Data răsкупăării certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă

pentru populație este prima zi lucrătoare după împlinirea a 90 de zile calendaristice inclusiv.

Titularii pot prezenta certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație în vederea răsкупăării și înainte de data de răsкупărare, situație în care pentru perioada de subscriere care se calculează din ziua încasării sumei și până în ziua prezentării pentru răsкупărare exclusiv se acordă dobânda la vedere de 10% pe an.

Certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație, neprezentate de titulari pentru răsкупărare în ziua stabilită (ziua scadenței), se transformă în *depozite* la trezoreria statului și se răsкупăre de trezoreria statului în ziua prezentării lor la ghișeele acesteia, astfel:

a) Certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație prezentate trezoreriei statului în maximum 30 de zile de la data scadenței (titularul se prezintă în a 31-a zi, iar certificatele de trezorerie rămân în *depozit la vedere* maximum 30 de zile) vor fi răsкупărate astfel:

— pentru perioada subscrisă, 90 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă;

— pentru perioada de maximum 30 de zile, stabilită din ziua fixată pentru răsкупărare inclusiv și până în ziua prezentării la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătește pentru suma subscrisă dobânda la vedere de 10% pe an.

b) Certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație, prezentate în termen de peste 30 de zile de la data scadenței (titularul se prezintă în a 32-a zi, iar certificatele de trezorerie rămân în *depozit la termen* 31 de zile), vor fi răsкупărate cu dobândă capitalizată astfel:

— pentru perioada subscrisă, 90 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă;

— pentru perioada în care certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație sunt în depozit, stabilită din ziua fixată pentru răsкупărare inclusiv și până în ziua prezentării titularului la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătesc dobânda calculată prin aplicarea procentului de dobândă la termen, comunicat de Ministerul Finanțelor, asupra sumei rezultate din valoarea nominală și dobânda aferentă perioadei subscrise.

ARTICOLUL 9

Regimul fiscal

Dobânzile încasate de populație din subscrierea la certificatele de trezorerie la purtător cu dobândă pentru populație nu sunt supuse impozitării.

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 10 aprilie 2000.
Nr. 529.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.loginet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro